

KURZ TVŮRČÍHO PSANÍ

KALENDÁŘ POVÍDEK

Vlasta Pilařová

AEROŠKOLA 2019

ROK 2020

LEDEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

VLASTA PILAŘOVÁ Láska bez výhrad

Odpočívám, regeneruji, rozjímám.

Spinká.

Začínám číchat. Pofňukává, vzdychá, tlačí. Zpotil se, řve. Páchne.

Vyskočím.

Rozbaluji, nestačím se divit. Zírám.

Smrdí!

Odhrnuji, omývám, přidržuji.

Volám: „Podej, podrž, nečuchej, nezvracej. Drž!“

Děkuji.

Přebaluji, chlácholím, pudruji, zabaluji.

Houpám, zpívám, kolébám.

Usíná. Přivoním.

Spí.

ÚNOR

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	

VLASTA PILAŘOVÁ Epidemie I.

„Nestůjte mi tu uprostřed chodby, nevidíte, že překážíte? Dneska máme zvlášť napilno, všechny deštníky jsou z ničeho nic mokré, musíme je všechny přebalit!“

Nařizuje vrchní sestra z dětského oddělení mladé ženě, která právě vstoupila.

„Prosím vás, a kde leží ten můj? Před chvílí ho přivezli.“

„Nevím, kde mi hlava stojí, který to je?“

„Skládačka.“

„Jo ten? Tak toho odvezl zřízenec rovnou do karantény, byl podezřele suchý a složený.“

VLASTA PILAŘOVÁ Epidemie II.

Nepřívětivá chodba dětského oddělení nelákala ani k zastavení.

„Nestůjte mi tu uprostřed chodby, nevidíte, že překážíte? Dneska máme zvlášť napilno, valí se na nás epidemie!“

Nařizuje vrchní sestra z dětského oddělení mladé ženě, která právě vstoupila.

„Ano já vím. Už sem přivezli mého syna. Nevíte, prosím vás, kde leží?“

„Nevím, kde mi hlava stojí, zeptejte se v recepci.“

„Tam mi řekli, že je na oddělení.“

„Jednoho pacienta odvezl zřízenec rovnou do karantény, byl podezřele žlutý.“

„To bude on, je po otci Vietnamec.“

BŘEZEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

VLASTA PILAŘOVÁ Skvrna

Ve vzduchu byl cítit konec války a hajný Bedrna přinesl naší mamince dopis, který nosil od rána v kapse svého mysliveckého stejnokroje: „Odpověď ale dolů nenesu, musím se podívat, kde se nám zdržuje škodná.“ Pošta už mnoho měsíců nefungovala, a tak jako spojka mezi údolím a samotami fungoval on.

Rychle přeběhla očima řádky: „Moje přítelkyně, paní Lískovcová nám píše, jestli by nemohla i s dětmi, přijít k nám na samoty, za nádražím v Čisovicích zahlédli cizí vojáky.“

Maminka nezaváhala a šla se podívat jak velké zásoby zelí a brambor ještě zbyly ve sklepě.

„Se vzkazem do vesnice musíš ty, Jaroslave, už jsi skoro dospělý,“ najednou nevadilo, že je mi teprve čtrnáct.

Našlapoval jsem lesem co nejtíšeji, protože chlapi vytáhli pušky a můžou střílet po všem, co se pohne, říkalo se, že krajem se pohybují Vlasovci, kteří se vyhýbají hlavními cestami, aby nenarazili na Rudou armádu nebo Němce.

Paní Lískovcová věděla, že moje máma nezklame, a byla s dětmi připravena okamžitě vyrazit, všem se na batozích houpaly plecháčky a při každém kroku vydávaly nebezpečně silné zvuky.

„Tíše, prosím, nechraštěte, někdo nás uslyší, nepřítel se může skrývat za každým stromem,“ napomínal jsem naší malou výpravu, která se chvatně přesouvala za humny ke stoupající stráni.

„Stůj, ruce vzhůru,“ strnuli jsme, v ústech mi vyschlo, zato na zádech jsem zvlhnul studeným potem, „co se tady couráte, ženská, a ještě s děckama, tu není bezpečno a jestli jdete na samoty, vezměte to kolem potoka!“

Nebyl to nepřítel, ale nadlesní z našeho revíru, úleva, která následovala, zanechala jen viditelnou skvrnu na mých kalhotách, jak napětí povolilo.

DUBEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

VLASTA PILAŘOVÁ Ráno u ornitologa

Zapomněl jsem zavřít okno, ptáci si ráno div zobáky neutrhnou, jak se snaží jeden druhého překřičet. Jejich kakofonii najednou přeruší zvuk tupého sekání.

Se zavřenýma očima si představuji, co děda, zapálený ornitolog, na dvorku dělá.

Seká kopřivy a míchá je do krmení pro nemocné ptáky, o které se tady na samotě stará.

Hlasité srká. Jé, on už pije i meltu. Oblíbený dědův plecháček zachrastí na roubení studny, slyším, jak děda přenáší ve dřevěném džberu směs krmení pro ptáky do voliéry.

Štěrk mu chrastí pod botami. Hladoví ptáci ho vítají tlukotem křídel o pletivo klece.

V ptačím jezírku je asi plno listů. Děda ho rozhrnuje, aby se měli ptáci kde napít a vykoupat.

Že on za sebou nezavřel pořádně klec? Chřástal s hlasitým křikem uletěl. Dědeček v chvatu vběhl do jezírka ve snaze ho chytit.

Je slyšet šum vzdalujících se perutí.

Kdepak dědo, ten je definitivně pryč.

To je přeci dobré znamení, určitě už je zdrav.

KVĚTEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

VLASTA PILAŘOVÁ Nezničitelná Alena

„Miláčku,“ přiběhla Alenka domů a mávala v ruce dopisem se známým logem, Klubu Českých turistů, „půjdeme na retro výlet za Prahu, jako chodíval tvůj děda s babičkou.“

„Doufám, že tvé přítelkyně z turistického spolku nenapadlo jít v kostýmech, řekneš mi aspoň, kterým směrem se vydáme?“

Uvolnila stavidlo svojí výřečnosti a spustila: „Malá Chuchle, Velká Chuchle, Sliveneč, Holyně, Barrandov, Hlubočepy, a nezapomeň vzít naše plecháčky s červenými srdíčky, pláštěnky, termosku a kapesní nožík...“

„Stačilo říct, z Chuchle do Holyně,“ huboval jsem cestou do sklepa, kde mám dlouhodobě uloženou svou turistickou výstroj. Zděšený jsem zjistil, že batoh a boty, natáhly nepříjemné vlhko.

„Nějak ti to smrdí plísní,“ pravila Alena a poněkud zhnusena krčila nos, „neboj, v lese ti to vyvane, jedeme autobusem jen kousek, toho si nikdo ani nevšimne.“

Měla pravdu, protože pro výlet v retro stylu, se mnoho turistů nenadchlo, jeli jsme do Chuchle v autobuse č. 172 téměř sami, druhý pár, co seděl za řidičem, neměl namířeno ani k léčivé studánce, ani bloudit mezi stromy, protože neměli turistickou obuv ani batoh s logem KČT.

Mariánská studánka dříve opravdu sloužila k léčebným účelům, ale její účinky byly tak malé, že se od používání vody k léčbě upustilo, ovšem toto zjištění nemohlo Alenku rozladit, s úsměvem a nadšením opustila pohodlné údolí a radostně pokřikovala: „Poběž honem, nahoře ti budou odměnou roztomilá zvířátka, je tam malá ZOO“ nedbala na čvachtání v svých botách, do kterých jsem přidal blátíčko u studánky.

„Funíš jako kanec, ovládej se trochu!“ otočila se na mne, v následujícím okamžiku nastal obrat doprovázený jekem a moje drahá Alenka nabrala směr, bez ohledu na turistické značky, k nejbližší vesnici.

„Ten divočák není z naší ohrady,“ volal za námi někdo, ale o původu volně pobíhajícího kňoura nechtěla Alenka slyšet a uháněla, co jí síly stačily až na zastávku do Slivence.

„Jedinou skvrnou na dnešním výletu bylo tvoje funění, nemáš žádnou kondici, a víš, co by mě zajímalo, jestli dědu s babičkou na výletě taky honil divočák,“ zamrkala a políbila mě.

ČERVEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

VLASTA PILAŘOVÁ Kdo je větší blázen

Když to na ní přišlo, oblékla si své nejvyzývavější šaty, vzala zlaté kladívko a vyrazila do ulic.

„Motyčková zase utekla!“

Z oddělení pro jednodušší duševní poruchy vyběhla sestra. Díky paní Motyčkové, měla už docela natrénováno.

Trasa byla většinou stejná.

Nacházela ji na dětském hřišti. Zahlédla ji.

Motyčková se právě skláněla k chlapci, který seděl na pískovišti.

„Hele, co mám,“ pochlubila se kladívkem.

Chlapec uchopil lesklý nástroj a prásk. Trefil jí do čela, pak ho upustil a utekl.

Sestra akorát přiskočila, aby jí zadržela v pádu.

Paní Motyčková si s úsměvem šťastně vzdychla: „To byl můj syn!“

„Taky blázen!“ zabručela sestra.

ČERVENEC

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

VLASTA PILAŘOVÁ Dusno

Vlhké dusno pod střechou se dá krájet. Půda je plná prachu, který ulpívá na všem, co na půdě leží.

Prádlo na šňůře neschne. Visí zplihle a zadržuje vlhkost. Hospodyně s prádelním košem přichází zbytečně. Otevřené dveře umožní vzduchu, aby se pohnul. Lehký průvan rozhýbá prostěradlo. Velké bílé křídlo se jí otře o krk. Lekne se.

V proudícím vzduchu se rozevláté prádlo začíná otírat o trámy a odložené krámy.

Znechuceně sundává umolousané kusy.

„Teď abych prala znova.“

VLASTA PILAŘOVÁ Obraz

Staříčkový malíř, Mauricius Hoblina, pracoval na svých obrazech už jen pro radost, sil mu valem ubývalo a ateliér měl plný hotových pláten, převážně krajinomaleb, připravených na výstavu shrnující jeho celoživotní dílo.

Na stojanu stál dosud obraz, sluncem zalitá letní krajina, který ve chvatu ještě dokončoval, aby ho připojil ke kolekci. Včera si zapomněl důkladně vyprat svůj oblíbený štětec, proto se natáhl na polici pro hrnek s ředidlem, ve kterém máčel štětce z minulého týdne. Sklenice se mu vysmekla z ruky, štětce popadaly na zem a obsah mu vyšplíchl do očí.

Chemická látka ho drásala a bolest vystřelovala do nitra lebky, když se marně snažil vytřít si oči kusem hadru špinavého od barev.

Oslepený se vypoťácel z ateliéru. Přes zavřená víčka vnímal teplo slunce, a uviděl sám sebe, jak kráčí prosluněnou krajinou, která zůstala nedokončená.

SRPEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

VLASTA PILAŘOVÁ Tady zůstává rozum stát

Na venkovském hřbitově nad čerstvě vykopanou jámou stojí mlčky muž. Pravidelné vrzání kolečka dává tušit, že hrobník přichází dokončit svou práci. Je září roku 1988.

„Líbí se vám? “

„Kdo?“

„Ta jáma přeci.“

„Ach ta?“

„Ještě ji obložím chvojím, aby to měla hezké.“

„To je dobře!“

„Zítřka do ní uloží moc krásnou rakev, ale věnce být nesmí.“

„Já vím.“

„Mlčte, člověče, to neví nikdo, to je pohřeb bez veřejnosti.“

„Proto jsem tady dnes.“

Hrobník se zadíval za zídku hřbitova: „To auto na cestě asi není vaše, že?“

„Není.“

„Běžte už, pane, já jí to udělám hezké.“

„Líbilo by se jí to, sbohem.“

„Sbohem, to je dneska doba, rozum nad tím zůstává stát.“

Z auta vystoupil muž v dlouhém kabátě a vydal se k hrobníkovi.

Auto se pohnulo za odcházejícím mužem.

ZÁŘÍ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

ROMANA DERIKOVÁ, VLASTA PILAŘOVÁ Úvodní reportáž filmového týdeníku 8/1987

V Považské Bystrici v provozu, který je známý výrobou malých motocyklů Babetu, v Babetkárni, jsme zaznamenali průběh školení protipožární ochrany v dílně soudruha Zelinku.

Mladý soudruh František Hasák byl příkladně zvědavým posluchačem. Praktickou část vedl soudruh Klučka, kterého jako odborníka uznávají na celém Slovensku.

- „Toto je hasicí přístroj.“
„Uhasí se s ním opravdu každý materiál?“
„No?“
„Olej zvládne, naftu taky.“
„To bych rád viděl na vlastní oči.“
„Neser.“
„Můžeme udělat malou ukázkou.“
„Dobře.“
„Ale dodržíme všechny zásady!“
„Já bych přinesl prázdný kanystř od nafty.“
„Naftu bych raději nevolil.“
„Tak na čem byste to chtěl zkusit?“
„Uzavřený prostor není ideální.“
„Já otevřu všechna okna, aby to větralo.“
„Vole!“
„To by všechno chytlo.“
„Fero!“
„Proč zapalujete ten igelit?“
„Kurva!“
„Kanystř jste nechtěli, zkouším tedy něco jiného.“
„Hoří!“
„Podle směrnic voláme hasiče.“

ŘÍJEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

VLASTA PILAŘOVÁ Osudové setkání

„Co víme o obětech?“ Komisař Lebeda se podíval na své dva vyšetřovatele.

„Jedna byla Švédka, druhá Češka.“

„A dál? Napadá vás, co tyto dvě ženy mohlo spojovat? Co jste zjistili?“

Poručík Koníček otevřel poznámky v tabletu.

„Jednou z obětí byla švédská polárnice a ekologická aktivistka, Liv Person. V Praze se zúčastnila série přednášek o schopnostech žen přežít v extrémních podmínkách. Sama měla za sebou bohaté zkušenosti z expedic za polární kruh jak v týmech badatelů, tak i sólové výpravy.“

„A ta druhá?“

„To byla Češka, Žaneta Ragbauerová, manželka významného realitního makléře. Bezdětná, v domácnosti, dříve aktivní sportovkyně, a dokonce juniorská reprezentantka v lukostřelbě. V poslední době dobrovolně vypomáhala na hradě Velhartice s ukázkami ve střelbě samostřilem a kuší. Její manžel sedí vedle, jakmile byl obeznámen o úmrtí manželky, okamžitě přiletěl z Dubaje.“

„Krátce jsem s ním mluvil. Vůbec nechápe, proč byla jeho žena v Praze na Hlavním nádraží. Měla k dispozici šoféra dvacet čtyři hodin denně. Vlak nepotřebovala!“

Komisař listoval ve svých poznámkách: „Kolego Řího, máte nějaké svědecké výpovědi? Vždyť tam musela být spousta svědků, kromě zraněných.“

„V čase mezi 23,00 a 23,10 si obou žen všiml jeden svědek, že stály u klavíru a poslouchaly nějakého mladíka, jak hrál.“

„Všiml si aspoň někdo z toho chumlu čumilů, jaký měly ty ženský zavazadla?“

Vyšetřovateli pomalu docházela trpělivost. Případ se nevyvíjel zrovna růžově.

„Koníčku, vy jste s nikým nemluvil?“

„Moment,“ vmísil se ještě poručík Říha: „Paní Vaňková ze Senohrab vypověděla, že ta nastrojená měla menší kufřík od Louise Vuittona. A ta druhá jen obyčejný černý kufr, jakých jsou tisíce. Měla ho postavený hned vedle piana. Vaňková tvrdila, že to byla hodně nesourodá dvojice, jedna hogo-fogo a druhá taková obyčejná a nenápadná. Přesto spolu odešly do bufetu.“

„Řekl bych veliteli, že byly jako sněhové vločky, každá jiná.“

„Koníčku, mírněte se, máme ještě nějaká další svědectví?“

„Svědek, co je viděl u klavíru, vypověděl, že Ragbauerové se hodně zajídalo konzumovat salát dřevěným příborem.“

„Koníčku, řekl jsem k věci. Napadá mě, jestli někdo nemohl jít po té Švédce, když se angažovala pro ekologii.“

„Šéfe, není to přitažené za vlasy? Za ekologii se snad ještě nezabíjí. A jak by do toho zapadala ta zelená vdova?“

Nastala odmlka. Komisař Lebeda zamyšleně převracel stránky spisu. „Nemůžu se ubránit dojmu, že se ty dvě potkaly náhodou. Ragbauerová utíkala pryč ze zlaté klece a natrefila na zajímavou ženskou, která cestovala dost daleko, aby se k ní mohla přidat a za polárním kruhem za sebou zamést stopy. Řího, běžte vyslechnout pana realitního makléře, jak fungovalo jejich manželství, mně se to prostě nezdá.“

„Kde, ale přišly k té výbušnině?“

„Přemýšlejte Koníčku, ze svědecké výpovědi paní za Senohrab, víme, že měla obyčejný kufr. Možná se u toho piana jenom přehmátla a sáhla po jiném, vždyť ten její jsme našli.“

„Myslíte, že ten útok nebyl na ní, ale měl zasáhnout davy? Kdybych chtěl odpálit co nejvíce lidí, položil bych nálož zrovna tam. Každý tam sledoval odjezdy a příjezdy vlaků. I načasování by docela sedělo. Okolo půlnoci se na Hlavním nádraží křížuje několik mezinárodních rychlíků, lidí jako máku.“

„Vidíte, Koníčku, to už by smysl dávalo. Prostě se daly spolu v bufetu do řeči, najedly se, sebraly batožinu a šly podchodem k vlaku a tam to bouchlo. Ty dvě to odnesly nejvíc, protože šly vedle sebe a povídaly si.“

„Veliteli, to by ale znamenalo, že se jednalo o teroristický útok, a ne vraždu, a to nám nepřísluší.“

„Správně Koníčku, volám na protiteroristické.“

LISTOPAD

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

VLASTA PILAŘOVÁ Ekolog

„Kdy už umyješ to nádobí, už se ti tam válí tři dny.“

„Ale dyť je ho tam málo.“

„Panebože, ty si debil, fuj.“

„Až naplním vanu, vezmu to sprchou.“

„A mejt se budeš kde?“

„Vlezu si tam taky.“

„Celej tatíček. A nezapomeň při tom ještě přeprat ty slipy, co máš na sobě.“

„Jasně, jsem ekolog.“

PROSINEC

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31														

VLASTA PILAŘOVÁ Vánoční balada

„Podívej se, cos tady nadělal, drobky jsou úplně všude, nevážíš si mojí práce,“ ječela Dora na Matěje.

Matěj zaujal pózu suveréna a drsnáka, teda alespoň si to myslel, protože piva, které vypil, bylo víc než dost.

„Jsi bordelář, ochlasta a špína chlap,“ stupňovala svojí lamentaci Dora.

„Na takovýhle Vánoce se ti vykašlu,“ práskl za sebou dveřmi a klopýtl po cestičce ke vrátkům. Rozrazil je a za ním zůstal Dorotin křik a vlákno klikatých stop.

Uzoučká ulice byla liduprázdná, všichni seděli u štědrovečerní večeře.

Matěj dovrávorl až k blikajícímu semaforu, který na sněhu vykresloval barevnou stínohru z jeho postavy. Roztřásla ho zima a v opilém mozku si velmi pomaličku uvědomoval, že se zapletl do pasti svého vzteklého rozhodnutí.

Byla mu zima, zprudka zabočil a vrazil do velikého sněhuláka, který udiveně koukal svýma očima z uhlí.

„Promiň, kamaráde,“ sesunul se k zemi, začal usínat a do posledního snu se mu promítl horký letní den v poli levandule.